

สารานุกรมวัฒนธรรมไทย ภาคกลาง

เล่ม ๘

บุหลันลอยเลื่อน, เพลง - พรหมพิราม, อำเภอ

จัดพิมพ์เนื่องใน

พระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ

๕ ธันวาคม ๒๕๖๒

สารบัญ

บุหลันลอยเลื่อน, เพลง	๓๓๙๑	ป.อินทรปาลิต	๓๔๖๖
บุก : พืช	๓๓๙๑	ปกเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระ	๓๔๖๘
บุคคลดีเด่นทางวัฒนธรรมระดับโลก	๓๓๙๑	ปฏิภ	๓๔๗๒
บุญขามจีน : ประเพณี	๓๓๙๒	ปฏิทินไทย	๓๔๗๒
บุญทนางวงศ์, กลอนสวด	๓๓๙๖	ปฏิทินหลวง	๓๔๗๓
บุญเหลือ เทพยสุวรรณ, หม่อมหลวง	๓๓๙๗	ปฏิสังขรณ์วัดพระเชตุพน, โคลงฉัน	๓๔๗๔
บุปผา นิมมานเหมินท์, หม่อมหลวง ดู ดอกไม้สด	๓๔๐๐	ปลิว, นิราศ	๓๔๗๘
บุษบงแย้มผกา, กลบท	๓๔๐๐	ปฐมคงคาราชาวรวิหาร, วัด	๓๔๗๙
บุษบารักร้อย, กลบท	๓๔๐๐	ปฐมธานี, จังหวัด	๓๔๘๑
บุษาดาวนพเคราะห์ : ประเพณี	๓๔๐๐	ปฐมวนารามราชาวรวิหาร, วัด	๓๔๘๙
เบญจภาคี	๓๔๐๓	ปฐมวัน, เขต	๓๔๙๔
เบญจสมบัติดุสิตวนาราม, วัด	๓๔๐๕	ปรบไ้ : การเล่น	๓๔๙๙
เบญจรงค์	๓๔๑๑	ปรบไ้, เพลง	๓๔๙๙
เบญจวรรณห่าสี, กลบท	๓๔๑๙	ปรมัตถ์, กลอนสวด	๓๕๐๑
เบ็ด	๓๔๒๐	ปรมัยยิกาวาส, วัด	๓๕๐๔
เบ็กรอง : การแสดง	๓๔๒๒	ปรมาณูจิตชินโรส, สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระ	๓๕๐๖
เบ็ง	๓๔๒๗	ปรเมนทรมหาอนันตมทิศ,	๓๕๑๐
เบีย้แก้	๓๔๒๘	พระบาทสมเด็จพระ	
เบ็อง, ขนม	๓๔๒๙	ปรวด	๓๕๑๓
แบบเรียนภาษาไทย	๓๔๓๒	ประจวบคีรีขันธ์, จังหวัด	๓๕๑๓
แบบเรียนเร็ว	๓๔๓๕	ประจวบคีรีขันธ์, อำเภอ	๓๕๒๗
แบบเรียนหลวง	๓๔๓๖	ประจันตคาม, อำเภอ	๓๕๒๘
โบราณคดีในภาคกลาง	๓๔๓๗	ประชาภิกรจักร (แหม่ม), พระยา	๓๕๓๒
โบราณคดีสโมสร	๓๔๕๓	ประชิดกัลยาณมณี, วัด	๓๕๓๕
โบราณราชธานินทร์, พระยา	๓๔๕๓	ประดิษฐ์พระร่วง ดู สุภายิตพระร่วง	๓๕๓๕
โบสถ์	๓๔๕๗	ประดิษฐ์ไพเราะ : ราชทินนาม	๓๕๓๕
โบสถ์, วัด	๓๔๖๔	ประดิษฐ์ไพเราะ (ตาด), พระ	๓๕๓๕
โบสถ์, วัด ดู โยธานิมิต, วัด	๓๔๖๔	ประดิษฐ์ไพเราะ (มี ดุริยางกูร), พระ	๓๕๓๗
ไบบอ	๓๔๖๔	ประคูน้บางนกแขวก, วัด ดู เจริญสุขาราม, วัด	๓๕๓๘
ไบระกา ดู รวยระกา	๓๔๖๕	ประถมจินดา, พระคัมภีร์	๓๕๓๘

(๖)

ประปา, คลอง	๓๕๓๘	ปลาตะเพียนโบราณ	๓๖๑๑
ประพนธ์ธรรมาภรณ์, ชุน	๓๕๓๙	ปลาบู่ทอง : นิทาน	๓๖๑๓
ประพาสธารทองแดง, กายพหุโกลง	๓๕๔๐	ปลาบ้า	๓๖๑๔
ประกาศการ	๓๕๔๒	ปลาบ้าหลน	๓๖๑๕
ประยูรวงศาवासรววิหาร, วัด	๓๕๔๖	ปลาหมอตกกระทะ : การเล่น	๓๖๑๕
ประเลง	๓๕๔๙	ปลาเห็ด ดู ทอดมันปลาทราย	๓๖๑๖
ประวัตศาสตร์ภาคกลาง	๓๕๕๐	ปลาไหลเผือก	๓๖๑๖
ประเวศ, เขต	๓๕๖๓	ปลาอกแล้	๓๖๑๖
ประสงค์จรรยา, ชุน	๓๕๖๘	ปลายเนิน, วัง	๓๖๑๖
ประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์), พระยา	๓๕๖๙	ปลุกตัว	๓๖๑๙
ปราจีนบุรี, จังหวัด	๓๕๗๐	ปลุกผี	๓๖๒๒
ปราสาท, วัด	๓๕๘๒	ปลุกเสก	๓๖๒๓
ปราสาทเขาน้อย	๓๕๘๓	ปลุกเรื้อน : ความเชื่อ	๓๖๒๓
ปราสาทนครหลวง	๓๕๘๔	ป่าง	๓๖๒๕
ปราสาทเมืองสิงห์	๓๕๘๗	ปาวเรศวรียาลงกรณ์, สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยา	๓๖๒๗
ปรangkหลวง, วัด	๓๕๘๙	ป่วย อังภากรณ์, ดร.	๓๖๒๙
ปราณบุรี, อำเภอ	๓๕๘๙	ปอเด็กตั้ง, มุลนินิ	๓๖๓๑
ปราบดาภิเษกเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระ พระพุทธเลิศหล้านภาลัย, โคลง	๓๕๙๓	ปอกมะพร้าว	๓๖๓๒
ปริยัติธรรมธาดา, พระยา	๓๕๙๕	ป้องแปง	๓๖๓๔
ปริศนาคำทายภาคกลาง	๓๕๙๖	ป้อม	๓๖๓๔
ปรีดี พนมยงค์, ดร.	๓๖๐๑	ป้อมปราบศัตรูพ่าย, เขต	๓๖๔๑
ปล่อยน้ำอุปการ : สำนวน	๓๖๐๔	ปะกน ดู ฝา	๓๖๔๕
ปลั่ง เพชรมณี	๓๖๐๕	ปะหัง : เครื่องจักสาน	๓๖๔๕
ปลัดจิก	๓๖๐๖	ปักธง : ประเพณี ดู ปักธงชัย : ประเพณี	๓๖๔๕
ปลากทม, ขนม	๓๖๐๖	ปักธงชัย : ประเพณี	๓๖๔๕
ปลาเค็ม	๓๖๐๘	ปักธงผ้าขาว : ประเพณี ดู ปักธงชัย : ประเพณี	๓๖๔๗
ปลาเค็มหลน	๓๖๐๘	ปัญญาตันตระ	๓๖๔๗
ปลาจ่อม	๓๖๐๘	ปัญญาสิจร	๓๖๔๘
ปลาเจ้า	๓๖๑๐	ปัญญาสชาติก	๓๖๕๒
ปลาช่อนแดดเดียว	๓๖๑๐	บัตรังควาน	๓๖๕๓
ปลาตะเพียนเงิน-ตะเพียนทอง	๓๖๑๑	ปั้น จันทรโสภาน, นาย	๓๖๕๔
		ปั้นแปะ : การเล่น	๓๖๕๕

ปั้นสิบ คู ขนมหีบไทย	๓๖๕๕	ปู่บัว, วัด	๓๗๐๘
ป่าจิว, วัด	๓๖๕๕	ปู่โสม, นิทาน	๓๗๐๙
ป่าช้าสี่ลม	๓๖๕๕	ปู่แดง	๓๗๐๙
ป่าโมก, อำเภอ	๓๖๕๖	ปู่, เพลง คู ฉ่อย, เพลง	๓๗๑๐
ป่าโมกข์วรวิหาร, วัด	๓๖๖๓	เปรต	๓๗๑๐
ป่าเลไลยก์, วัด	๓๖๖๗	เปรมประชากร, กลอง	๓๗๑๓
ปากเกร็ด, อำเภอ	๓๖๖๙	เปลญวนผักตบชวาบ้านตาล	๓๗๑๔
ปากคลองมะขามเฒ่า, วัด	๓๖๗๖	เปล้าน้อย : พืช	๓๗๑๕
ปากท่อ, อำเภอ	๓๖๘๑	เป่ากบ : การเล่น	๓๗๑๖
ปากน้ำภาษีเจริญ, วัด	๓๖๘๔	เป่ายิงฉุบ : การเล่น	๓๗๑๖
ปากพลี, อำเภอ	๓๖๘๖	เป่าสี่ คู กระชาย	๓๗๑๖
ปากอ่าว, วัด คู ปรมัยยิกาวาส, วัด	๓๖๘๘	เปิงมาง	๓๗๑๖
ปางสีดา, อุทยานแห่งชาติ	๓๖๘๘	เปียก, ขนม	๓๗๑๗
ป่าป, เรือ	๓๖๘๘	เปียกปูน, ขนม	๓๗๑๗
ปิล็อก, เหมือง	๓๖๘๙	เปียะนมขัน, ขนม คู โมจิ, ขนม	๓๗๑๗
ปิดตาจี่ม้า คู จี่ม้าตาบอด	๓๖๘๙	เปลือกส้มโอเชื่อม	๓๗๑๗
ปิดตาตีหม้อ : การเล่น	๓๖๙๐	แป้งจี๊, ขนม	๓๗๑๘
ปิดทองรดน้ำ คู งานเจียนน้ำยาปิดทองรดน้ำ	๓๖๙๐	แป้งพวง	๓๗๑๘
ปิ่น มาลากุล, ศาสตราจารย์ หม่อมหลวง	๓๖๙๐	แป้งร่ำ	๓๗๑๙
ปิ่นเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระ	๓๖๙๘	แปลก พิบูลสงคราม, จอมพล	๓๗๒๐
ปี เดือน วันและยามแบบโบราณของไทย	๓๗๐๑	แปลก สนธิรักษ์	๓๗๒๔
ปีฉนวน	๓๗๐๓	แปลงยาว, อำเภอ	๓๗๒๕
ปีชวา	๓๗๐๔	โปลิศจับขโมย	๓๗๒๗
ปีมอญ	๓๗๐๔	โปง, เรือ	๓๗๒๘
ปีพาทย์บ้านใหม่ คู ปีพาทย์คณะพาทย์รัตน (บ้านใหม่), วง	๓๗๐๔	โป่งน้ำร้อน, อำเภอ	๓๗๒๘
ปูนเถ่ากง, ศาล	๓๗๐๔	โป่งแปะ คู ช่อนหา	๓๗๓๐
ปู่กี้	๓๗๐๕	โปรตุเกส, หมู่บ้าน	๓๗๓๐
ปู่ฉนวนคำฉันท	๓๗๐๕	โป๊ะ	๓๗๓๑
ปู่เค็ม	๓๗๐๗	โป๊ะจ่าย, เรือ	๓๗๓๓
ปู่จำ	๓๗๐๗	โป๊, ขนม	๓๗๓๓
ปู่ปล้ำ	๓๗๐๘	ผดุงกรุงเกษม, กลอง	๓๗๓๔
ปู่หลน	๓๗๐๘	ผลไม้กวน	๓๗๓๖
		ผลไม้เชื่อม	๓๗๓๖

ผะอบ โปษะกฤษณะ, ศาสตราจารย์	๓๗๓๖	ผีเสื้อสมุทร	๓๗๘๘
พันตรี คุณหญิง		ผีหลอก, เรือ	๓๗๙๐
ผักกูด ดู กูด : ผัก	๓๗๓๙	ผีอำ	๓๗๙๑
ผักคราด ดู สدابเสื่อ	๓๗๓๙	ผู้นำ ดู มาลัย ชูพินิจ	๓๗๙๒
ผักคราดหัวแหวน	๓๗๓๙	เผือก	๓๗๙๒
ผักบุ้งทะเล	๓๗๓๙	แม่เมตตา	๓๗๙๓
ผักปลัง	๓๗๔๐	แผนที่ทหาร, กรม	๓๗๙๓
ผักไห่, อ้าเกอ	๓๗๔๐	โผน กิ่งเพชร	๓๗๙๗
ผักหมี่ ดู หมี่กะทิ	๓๗๔๒	ไฟโรงวัว, วัด	๓๗๙๙
ผาตาเพียงใหญ่ ดู รำแม่บท	๓๗๔๒	ไฟล้อม, วัด	๓๘๐๑
ผาเสด็จ	๓๗๔๓	ไฟล้อมน้อย, บ้าน	๓๘๐๒
ผ้าทอเมืองอุทัย	๓๗๔๓	ฝนชะลาน	๓๘๐๓
ผ้าทอบ้านป่าแดง	๓๗๔๕	ฝรั่ง : พืช	๓๘๐๓
ผ้าไทยยวน ราชบุรี	๓๗๔๘	ฝรั่ง, ขนม	๓๘๐๔
ผ้าโบราณ	๓๗๖๖	ฝรั่งกุฎีจีน, ขนม	๓๘๐๔
ผ้าป่า	๓๗๗๗	ฝรั่งรุก ดู สدابเสื่อ	๓๘๐๕
ผ้าป่าโจน	๓๗๗๘	ฝอยทอง, ขนม	๓๘๐๕
ผ้าม่วง	๓๗๗๘	ผักเพกา ดู นพสุล	๓๘๐๗
ผ้าห้อยหอ	๓๗๗๙	ฝัน : ความเชื่อ	๓๘๐๗
ผ้าไหว้	๓๗๘๐	ผ้าชี	๓๘๐๙
ผ้า	๓๗๘๐	ผ้าเรือน	๓๘๑๐
ผิง, ขนม	๓๗๘๑	ผ้าละออง	๓๘๑๔
ผี	๓๗๘๑	ฝ้าย : พืช	๓๘๑๕
ผีกระจาด	๓๗๘๕	ฝัน : พืช	๓๘๑๕
ผีดำ ดู ผี	๓๗๘๖	ผี	๓๘๑๗
ผีตกน้ำตาย : นิทาน	๓๗๘๖	พงสาวดาร	๓๘๒๒
ผีทะนาน : การเล่น	๓๗๘๖	พญากง-พญาพาน	๓๘๒๕
ผีนางกวัก : การเล่น	๓๗๘๗	พญาเดิน, เพลง	๓๘๒๘
ผีบ้าน ดู ผี	๓๗๘๗	พญาไท, เขต	๓๘๒๘
ผีพนัน : นิทาน	๓๗๘๗	พญาไท, พระราชวัง	๓๘๓๐
ผีเมือง ดู ผี	๓๗๘๘	พญาปล้องทอง : พืช	๓๘๔๐
ผีเรือน ดู ผี	๓๗๘๘	พญาโศก, เพลง	๓๘๔๑
ผีสุ่มปลา : การเล่น	๓๗๘๘	พดด้วง-เงิน ดู เงินตราไทย	๓๘๔๑

พินชางซึก	๓๘๔๑	พยุหะคีรี, อำเภอ	๓๘๖๐
พณัญเชิง, วัด	๓๘๔๑	พรมदान คู ชุมเห็ดไทย	๓๘๗๐
พนมทวน, อำเภอ	๓๘๔๓	พรรณพฤษยา	๓๘๗๐
พนมสารคาม, อำเภอ	๓๘๔๙	พรหม, พระ คู พระพรหม	๓๘๗๑
พบพระ, อำเภอ	๓๘๕๔	พรหมจารีรรม, วัด คู นางสาว, วัด	๓๘๗๑
พม่า, เพลง	๓๘๕๗	พรหมบุรี, อำเภอ	๓๘๗๑
พยัคฆ์ข้ามห้วย, กลบท	๓๘๕๗	พรหมพิจิตร, พระ	๓๘๗๙
พยุหยาตราเพชรพวง, ลิลิต	๓๘๕๘	พรหมพิราม, อำเภอ	๓๘๘๑